

สถานการณ์การเมืองเรื่องโลกร้อนและกลไกตลาด คาร์บอน

นิอัปดุลซอร์ฟาร โตะมิง

โครงการศึกษาและปฏิบัติการงานพัฒนา ไฟกั๊ส

หัวข้อนำเสนอ

1. การตอบสนองของประเทศต่างๆต่อประเด็นโลกร้อน จากการประชุม UN climate change conference ที่ประเทศเยอรมัน ในเดือนตุลาคมที่ผ่านมา
 - รูปแบบของข้อตกลงสำหรับ 2015 และกรอบระยะเวลา
 - การกำหนดเป้าหมายสนับสนุนในระดับประเทศอย่างมุ่งมั่น (intended nationally determined contribution: INDC) ที่เป็นผลจากการประชุม COP 19 กรุงวอร์ซอประเทศโปแลนด์ แทนที่ การให้ข้อผูกมัด (Pledge)
 - กลไกตลาดคาร์บอน
2. กลไกการตลาดกับการแก้ปัญหาโลกร้อนได้จริงหรือ

การตอบสนองของประเทศต่างๆต่อประเด็นโลกร้อน การประชุม UN climate conference ที่ประเทศเยอรมัน ในเดือน ตุลาคมที่ผ่านมา

ประเทศพัฒนาแล้ว	ประเทศกำลังพัฒนา
<p>-พยายามปิดความรับผิดชอบโดยให้ทุกประเทศจะต้องทำงานลดการปล่อยคาร์บอน ไม่แค่ประเทศของตนประเทศด้วย</p> <p>-ผลักดัน แนวคิด “การทำให้ตัวเองแตกต่างกับคนอื่น (self- differentiation)” ซึ่งจะอนุญาตให้แต่ละประเทศสามารถที่จะกำหนดภาระหน้าที่ของตัวเองในการลดการปล่อยคาร์บอนได้ โดยอ้างว่าเพื่อที่แต่ละประเทศมีส่วนร่วมในลดภาวะโลกร้อน</p> <p>-พยายามจะไม่พูดคุยเรื่องงบประมาณสนับสนุนที่จะให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา</p>	<p>-ไม่อยากเจรจาเรื่องการลดการปล่อยคาร์บอนร่วมถึงจีน</p> <p>- ปฏิเสธการ “การทำให้ตัวเองแตกต่างกับคนอื่น (self- differentiation)” เพราะเชื่อว่าเป็นเครื่องมือให้ประเทศพัฒนาแล้วผลักภาระของตัวเองให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในการลดการปล่อยคาร์บอน</p> <p>-พยายามผลักดันให้มีการพูดคุยเรื่องงบประมาณสนับสนุนที่จะให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา</p>

การตอบสนองของประเทศต่างๆต่อประเด็นโลกร้อน การประชุม UN climate change conference ที่ประเทศเยอรมัน ในเดือน ตุลาคมที่ผ่านมา

1. รูปแบบของข้อตกลงสำหรับ 2015 และกรอบระยะเวลา

ประเทศพัฒนาแล้ว	ประเทศกำลังพัฒนา
<ul style="list-style-type: none">- สวิตแลนด์ และประเทศส่วนใหญ่เสนอข้อตกลงที่ไม่มีสถานะที่ผูกมัด- กรอบระยะเวลามีทั้งสิบและห้าปี- (อเมริกา) เสนออย่างชัดเจนว่าข้อตกลงจะต้องไม่เป็นข้อตกลงที่ผูกมัด	<ul style="list-style-type: none">- เป็นข้อตกลงที่ผูกมัด (legally binding)- กรอบระยะเวลาสั้นๆ ประมาณห้าปี ถ้ามากกว่าห้าปีจะต้องมีการทบทวน- (จีน) ข้อตกลงใหม่จะต้องบังคับให้ประเทศพัฒนาแล้ว ลดการปล่อยคาร์บอนและประเทศกล่าวนั้นจะต้องสนับสนุนให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในการลดการปล่อยคาร์บอน

การตอบสนองของประเทศต่างๆต่อประเด็นโลกร้อน การประชุม UN climate change conference ที่ประเทศเยอรมัน ในเดือน ตุลาคมที่ผ่านมา

1. รูปแบบของข้อตกลงสำหรับ 2015 และกรอบระยะเวลา

- รูปแบบและสถานะของข้อตกลงการลดโลกร้อนยังไม่มีข้อสรุปใดๆ สถานะและกรอบระยะเวลาของข้อตกลง (พิธีสารหรือตราสารกฎหมายหรือข้อตกลงที่มีผลทางกฎหมาย)
- เดือนกลางที่ผ่านมา สหรัฐอเมริกาก็ออกมาประกาศอย่างชัดเจนที่จะไม่รับข้อตกลงที่ผูกมัด ถ้าประเทศอินเดียและจีนไม่รับ ซึ่งแน่นอนอินเดียและจีนเองก็ไม่ประสงค์ที่จะรับข้อตกลงที่ผูกมัดตัวเองเช่นกัน
- ถึงตอนนี้แล้วยังไม่มีการเปิดเผยร่างเอกสารสำหรับที่จะใช้สำหรับการเจรจาซึ่งประเทศกำลังพัฒนาร่วมถึงจีนกดดันอย่างหนักให้มีการเปิดเผยและเริ่มเจรจาข้อตกลงจากร่างเอกสาร ซึ่งประเทศพัฒนาไม่ยอม โดยเฉพาะออสเตรเลียและรัสเซีย

การตอบสนองของประเทศต่างๆต่อประเด็นโลกร้อน การประชุม UN climate conference ที่ประเทศเยอรมัน ในเดือน ตุลาคมที่ผ่านมา

2. การกำหนดเป้าหมายสนับสนุนในระดับประเทศอย่างมุ่งมั่น (**intended nationally determined contribution: INDC**) ที่แทนการให้ข้อผูกมัด (**Pledge**)
 - มีการย่ำให้ทุกประเทศจะต้องกำหนดเป้าหมายของตัวเองก่อนการประชุม **COP** ที่ปารีสในปีหน้า
 - ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ ต้องการให้ **INDC** ไม่มีสถานะผูกมัด และจะต้องเปิดโอกาสให้แต่ประเทศสามารถที่จะทบทวน **INDC** (แต่แต่ละประเทศจะจัดการกันเอง)
 - กรอบการกำหนดเสนอดอนนี้มีอยู่สองตัวเลือก ซึ่งตอนนี้ยังไม่มีข้อตกลง
 - **1.** ตัวเลือกแรกไม่มีการแบ่งระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา ประเทศทั้งสองกลุ่มใช้กรอบเดียวกัน คาดว่าเสนอโดยกลุ่มประเทศพัฒนา
 - **2.** ตัวเลือกที่สอง กรอบของข้อมูลจะแตกต่างกันระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา

การตอบสนองของประเทศต่างๆต่อประเด็นโลกร้อน การประชุม UN climate conference ที่ประเทศเยอรมัน ในเดือน ตุลาคมที่ผ่านมา

3. กลไกตลาดคาร์บอน

- ถูกใช้เป็นเงื่อนไข โดยเฉพาะจากประเทศพัฒนาแล้วสำหรับการลดการปล่อยคาร์บอนของตนเอง ซึ่งส่วนมากแล้วจะถูกกดดันจากบริษัท
- มีการข้อตกลงสำหรับการศึกษาและออกแบบ กลไกตลาดใหม่ (New Market Mechanism: NMM) ที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายมากกว่าที่มีอยู่ และสามารถเป็นตัวเลือกให้กับประเทศสำหรับเป็นเครื่องมือในการลดการปล่อยคาร์บอน
- กลไกตลาดที่มีอยู่ในปัจจุบัน “กลไกการพัฒนาที่สะอาด” (Clean Development Mechanism - CDM) “ระบบการเกษตรกรรมที่เท่าทันต่อภูมิอากาศ” (Climate smart agriculture) และ “กลไกการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการตัดไม้ทำลายป่าและความเสื่อมโทรมของป่าไม้” REDD+
- ส่วนแล้วจะทำผ่าน “คาร์บอนเครดิต” ที่มีลักษณะเป็นเหมือน “สินค้า” ชนิดหนึ่งที่สามารถซื้อขายกันได้ในตลาดที่เรียกว่า “ตลาดคาร์บอน”

การตอบสนองของประเทศต่างๆต่อประเด็น โลกร้อน การประชุม UN climate conference ที่ประเทศเยอรมัน ในเดือน ตุลาคมที่ผ่านมา

3. กลไกตลาดคาร์บอน

- นอกการนี้แล้วยังมีความพยายามอย่างมากจาก องค์การการเงินระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารโลก บริษัทข้ามชาติในการผลักดันกลไกตลาด ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ การสร้างราคาให้คาร์บอน “Carbon pricing”
- โดยมียุทธศาสตร์ที่จะสร้างตลาดคาร์บอนภายในประเทศให้เข้มแข็ง เพื่อที่จะทำให้ ณ จุดหนึ่งตลาดคาร์บอนกว้างขึ้นจากภายในประเทศสู่ตลาดระหว่างประเทศที่ใหญ่ขึ้น
- ข้อมูลจาก ธนาคารสวิส ยูบีเอส ชี้ว่า ในปี 2011 กลไกตลาดนี้ไม่ได้ทำให้การปล่อยคาร์บอนลดน้อยลงอย่างแท้จริง ในทางกลับมันได้สร้างผลกำไรอย่างมหาศาลแก่บริษัทพลังงานยักษ์ใหญ่

2. กลไกการตลาดกลับการแก้ปัญหาโลกร้อนได้จริงหรือ

- ยังไม่ข้อมูลและหลักฐานที่จะพิสูจน์ว่ากลไกนี้สามารถที่ลดการปล่อยคาร์บอนและแก้ปัญหาภาวะโลกร้อนได้
- กลไกนี้ทำให้เราทุกคนติดอยู่ในกับดักระบบที่ปล่อยคาร์บอนอย่างเข้มข้น (carbon intensive system) แทนที่จะมุ่งสู่ระบบหรือวิถีคาร์บอนต่ำ ที่ลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิลซึ่งเป็นต้นเหตุหลักของภาวะโลกร้อน
- ตอนนี้อย่างคำถามมากมายที่ยังไม่ถูกตอบที่เกี่ยวกับกลไกนี้ เช่น
- กลไกตลาดนี้ไม่ได้เป็นกลไกที่ดีและถูกที่สุดในการลดการปล่อยคาร์บอน?

ขอบคุณครับ